

Áprilisban megjelent CD-jükön az orthodox karácsonyi liturgia jellegzetes tételeit éneklük. (Részletes felvilágosítás.: *David Rees, Manager, Konevets Quartet, 18 Abercrombie Street, London, SW11 2JD Tel/Fax: [+44 171-228-3148]*)

Kecskés Mónika

Ars Organi 45 (1997) szeptember

A német negyedéves orgonás folyóirat őszi száma ismét nagyobb terjedelemben foglalkozik Európa keleti felének orgonatörténetével, ezúttal a Németországon kívüli (illetve attól elszakadt), de egykor főként német kultúrájú területek orgonás emlékeivel, dokumentumaival.

Hubert Unverricht egy —az egyház- és orgonazenei valamint orgonaépítészeti szakirodalomban már a múlt század óta használt— fogalompár, a „boroszlói iskola” vagy „sziléziai iskola” történetét és tartalmát boncolgatja. Az egyházzenei irányzat egyik pillére a boroszlói egyetemen 1815-ben Carl Zelter által elindított egyházzene-oktatás volt. A város Szilézia kulturális valamint katolikus és evangélikus egyházzenei életében —Osztrák-Sziléziát, azaz az északi cseh területeket is beleértve— egészen 1945-ig(!) megőrizte vezető szerepét. Az akkor kényszerűen megszakadt tradíciót napjainkban egy felső-sziléziai intézmény, az oppelni (Opole) egyetem katolikus egyházzenei tanszéke igyekszik feléleszteni.

A szaklap közli Andreas Willschernek az *Österreichisches Orgelforum* 1995/2. számában már publikált írását, mely a századelő szudétánémet orgonakomponistáinak sorsával és jórészt elfeledett munkásságával foglalkozik (ld. szemlénket: *Magyar Egyházzene* IV. 3. sz. 379.).

Franz Metz a bánáti orgonaépítészeti történetét összefoglaló 22 oldalas tanulmánya a térség jelentősebb —főként temesvári— orgonaépítőinek tevékenységét külön-külön is bemutatja. Míg a XVIII. század közepéig a bánáti orgonaépítést a bécsi import jelentette, a század végétől egészen 1945-ig Temesvárott és Aradon megszakítás nélkül működtek orgonaépítő-műhelyek. Az ismert adatokon túl a cikk újdonsággal is szolgál: teljes terjedelmében közli azt a német nyelvű bizonyítványt, melyet „Philipp Joseph König, az alsó-magyarországi szabad királyi város, Sopron orgona- és hangszerkészítője” állított ki 1834-ben „a magyarországi Újaradról érkezett Anton Dangl” részére, aki nála „három év alatt kitanulta az orgonaépítő-művészetet”.

Jan Tomasz Adamus cikkében a sziléziai Waldenburg evangélikus templomában álló *későromantikus orgona* (Schlag & Söhne [Schweidnitz], 1912, op. 924, III/47[45] Schlag & Söhne [Schweidnitz]) *restaurálásáról* olvashatunk. A munkálatokat a sziléziai orgonák kutatására és fenntartására alakult egyesület támogatásából a boroszlói Anton Szydłowski végezte el.

Josef Burg írása *a 100 évvel ezelőtt elhunyt Léon Boëlmannra* (1862–1897), a párizsi St. Vincent-de-Paul templom egykori orgonistájára, a francia későromantikus orgonazene egyik neves alakjára emlékezik. A szerző ismerteti Boëlmann életútját, majd jelentősebb orgonaműveit is bemutatja.

Bernhard Billeter az egyik legjelentősebb XVIII. századi svájci orgonaépítő, *Victor Ferdinand Bossart* műhelynaplójának leírása alapján igyekszik rekonstruálni a mester által használt hangolásfajtaát.

Hans Musch a folyóirat előző számában Klaus Beckmann által elemzett *Buxtehude*-műrészlet, a *g-moll orgonaprelúdium* bevezető szakaszának szextoláit teszi újabb vizsgálat tárgyává. Ennek során az eddigiekkel ellentétes megállapításra jut: a szextolák nem 3+3-as, hanem 4+2-es felosztásban értelmezhetők helyesen!

Hans Joachim Woothke mintegy harminc orgonaszakértő májusi tanácskozásáról tudósít. Az Ostheim vor der Röhnben megtartott találkozó résztvevői az *orgona lassan csökkenő kulturális jelentőségéről* és e tendencia megállítására rendelkezésre álló lehetőségekről folytattak eszmecsere-t.

Enyedi Pál

Magyar orgonás-siker Párizsban

Idén szeptember 21–29. között *második alkalommal rendezett orgonaversenyt Párizs városa*. Annak ellenére, hogy ifjú orgonisták e megméretetésére először csak 1995-ben került sor, a párizsi rendezvény máris az egyik legrangosabb a nemzetközi orgonaversenyek sorában.

A versenyt két, egymástól független —előadói és röntögző— kategóriában hirdették meg. Az előbbin 17 (köztük 10 francia), az utóbbin 5 jelentkező indulhatott a beküldött hangfelvételeket elbíráló bizottság döntése nyomán.

Az *előadói verseny* műsorán az utóbbi három évszázad francia orgonazenéjének darabjai és néhány francia vonatkozású Bach-mű szerepelt. A három forduló hét különböző helyszí-

nen, többségében híres párizsi orgonákon (többek között a Sainte Clotilde-bazilikában és a Saint Sulpice-templomban) zajlott, a versenyzők —a döntő előtti háromórás gyakorlót kivéve— mindössze háromnegyed órás helyszíni felkészülésre kaptak lehetőséget.

A döntőbe jutott három versenyző közül *Pál János* került ki győztesen, aki a 60 ezer frankos előadói nagydíjon felül a verseny döntője számára írt darab (Marcel Landowski: *Paris-sur-Argues*) legjobb előadásáért járó különdíjat is elnyerte.

Az előadói verseny másik, Jean Langlais-ról elnevezett különdíját a saarbrückeni *Bernhard Leonardy* kapta, a *rögtönzési kategória* első helyezettje pedig a francia *Frédéric Blanc* lett.